

kommer til Ende, maa naae derhen til, at vi kunne faae noget ganske Andet, end hvad vi hidtil have kunnet faae.

Formanden: De Udtryk, hvori det ærede Medlem udtalte sig om Præsterne i Almindelighed, vare ikke ganske vel valgte. Jeg har imidlertid antaget, at det ikke var det ærede Medlems Hensigt at kaste en saadan Skygge over Præsterne, som hans Ord efter deres Ordlydende kunde lade formode.

J. M. Hansen: Da der er forløbet saa lang Tid, siden den ærede Minister havde Ordet, skal jeg ikke igjen komme tilbage til, hvad der laa imellem os, men jeg skal indskrænke mig til her at give et kort Svår til det ærede Medlem for Odense Amts 1ste Valgfreds (O. Hansen). Det ærede Medlem stod paa et her i Salen aldeles overlevedt Standpunkt. Det som det ærede Medlem har bragt frem her, er diskuteret, forelådet og overlevedt; det er en Gjenganger, som han har bragt frem, og jeg kan derfor sige ham paa Forhaand, at han ikke vil kunne puste nyt Liv og Mand deri igjen. Jeg vil derfor advare det ærede Medlem imod at spille sin Tid og sine Øvner paa Spørgsmaalet om, at Lønden skal tilfalde Menigheden; thi dermed kommer han ikke videre. Naar det ærede Medlem mente, at jeg skulde have gjort mig skyldig i en Selvmødfigelse ved den Stilling, som jeg indtog overfor Løden om Besættelsen af Præsteembeder og den Stilling, som jeg indtager overfor den nærværende Lov, saa beror dette paa en fuldstændig Misforstaaelse fra hans Side. Det ærede Medlem har opfattet denne Lovs Hensigt, efter hvad jeg udtalte derom, som en saadan, at vi vilde have, at Menighederne selv skulde vælge deres Præster; men dette er slet ikke Tilfældet, derom har jeg aldeles ikke talt. Staten opdrager og underviser de wordende Præster, Staten prøver dem, naar de ere modne; Staten ordinerer dem, naar de skulle indtage deres Embeder, Staten anerkjender dem i disse Embeder, Staten aflædiger, lønner og pensionerer dem. Det, der her er Tale om, er om man vil give Menighederne større eller mindre Indflydelse paa Besættelsen af Embederne, men der er ikke Tale om Valget af Præsterne. Regjeringens Lovforslag gaar jo ud paa under visse bestemte Former at tilbyde en Ret til Meddelagtighed for Menighederne; og det Samme gaar vort Forslag ud paa. Der er en væsentlig Forskjel paa den Ordning, som vi mene, at der bør gives, og den Ordning, som Regjeringen mener, at der bør gives; derimod ere vi Begge enige i, at vi ikke ville give Menighederne Ret til at ansætte deres Præster, men kun en vis Ret til at være med til at ytre deres Mening. Begge Lovforslag gaa ud fra, at det fremdeles skal være Kongen, der kalder dem. Naar altsaa Staten lønner og fremdeles kalder Præsterne, saa er der jo slet ingen

Modsigelse i, at man ønsker Menighederne en vis Indflydelse paa, hvem der skal være deres Præst, og jeg skulde dog mene, at der er en saa væsentlig Forskjel paa den Virksomhed, som man tillægger en geistlig Embedsmand, og den Virksomhed, som man tillægger en verdslig, f. Ex. en juridisk Embedsmand, at der er en overmaade gyldig Grund til, ved Besættelsen af disse forskjellige Klasser af Embeder at gaa frem paa forskellig Maade. En juridisk Embedsmand, naar han er dygtig Jurist og human Embedsmand, har ikke Andet med Befolkningen at gøre, end saa langt hans juridiske Magtfuldkommenhed strækker sig; det er verdslige Begreber, han har med den at forhandle om og at afgjøre; det kommer det ikke saa meget an paa Personen, men den geistlige Embedsmand skal virke paa Sjælen, paa Manden; der kommer det ganske overordentlig an paa Personen, og den ene Menighed kan blive opbygget og finde sig vel tjent med en Præst, som en anden Menighed ikke synes at kunne være vel tjent med. Det kommer for hele hans Embedsvirksomhed an paa, at Menigheden i han ser en Mand, som den sætter Pris paa og skatter netop med Hensyn til den Virksomhed, han skal udøve. Det bliver derfor ved Besættelsen af disse Embeder for Staten af Vigtighed, at den kan besætte dem paa den bedst mulige og hensigtsmæssigste Maade ligeoverfor Menighederne. Staten har optaget den evangelisk-lutherske Kirke som sin Folkekirke. Meningen er dermed jo, at Staten igjennem Folkekirken vil søge at bidrage Alt, hvad den kan, til Menighedernes Vælfærd og aandelige Bestyrkelse og Opbyggelse. For at kunne dette er det ikke nok, at Staten besidder en Mand, der i saa og saa mange Aar har været Kandidat, der har Laudabilis, eller hvad det nu hedder, eller andet Saadant; derfor kan han med Statens allerbedste Hensigt godt blive sendt til en Menighed, som han slet ikke passer for; derfor ligger det jo i Statens eget Formaal, at den gjennem disse Menigheder selv tilkræver sig en Udtalelse om, hvem de tro der bedst vil kunne passe som geistlige Embedsmand for disse Menigheder, og derfor siger Staten: jeg ønsker, I skulle have en vis Indflydelse paa, hvem I skulle have, for at jeg kan være vis paa, at den Mand, jeg kalder, ogsaa er en Mand, som kan være god og nyttig netop overfor God. Det ærede Medlem vil se, at dette er noget helt Andet end det, han syntes at mene. Det ærede Medlem huffer jo ikke paa, at Kaldelsen af Præsten fremdeles isølge alle de Forslag, der have ligget for, forudsættes at ske fra Statens Side, fra Kongen. Med Hensyn til Ansøgningerne vil Staten først gjøre sin Anskuelse gjældende ved at tilbageholde en Del af dem, inden den sender de andre ud. Derfor Staten fuldstændig vilde overdrage det til Menighederne at antage deres Præst, maatte den jo sende samtlige Ansøgninger ud, men det vil Staten ikke, den forbeholder sig at lægge $\frac{1}{3}$ af